

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor:
hétfőn s szombaton este
és csütörtökön délelőtt.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Előfizethetni a kiadóhivatalban
és minden megyei postahivatalnál.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.

Felelős szerkesztő:
BONITZ FERENC.
Kiadótulajdonos:
MILLER JÓZSEF.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

A 30 helyre osztott oldal helyenkint
50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.
Nyiltár soronként 50 kr.
Többesziros hirdetéseknel engedmény

A néppárt revíziót követel !!

Sine ira et studio.

(y.) A liberalizmus eredeti megnyilatkozása mint egy jótékony légáram járta keresztül Európa országait s megtisztította ősi, már-már dohosodó levegőjétől. Megalkotta a törvény előtti egyenlőséget, meghozta az emberi jogokat azoknak is, kiknek addig jó és balsorsa uraik önkényétől függött. Szóval a liberális áram mindaddig míg a polgárok összeségének sorsa javításán munkálkodott s nem támadt fel benne a vágy a lelkiismeretek szuverenitását megbotlyatni, hasznos szolgálatokat tett az emberiségnek. Ezt szívesen elismerjük és méltatjuk annál inkább: mert addigi alkotásai párhuzamban jártak a keresztény vallás tanításaival, mely eredetétől fogva, — tehát már azon korban, midőn a régi Róma cesarizmus egész az őrzöngésig tiport minden emberi jogokat, — azt tanította, hogy az örök Isten számon kéri egykor tetteidet akár biborban, akár rongyokban született légyen.

E jótékony légáram természetes folyamánya lett, — különösen oly országokban, melyek civilizációja még a kezdetlegesség fokán állott s így hazánkban is, — nagyon felszaporodott izraelita felebarátaink egyenjogúsítása, melyet akkor zsidó emancipációnak neveztek.

És ez helyesen történt így. Mi, kik minden embert külömbőség nélkül felebarátunknak tekintünk, legkevésbé tesszük vallástól függővé az emberi jogokban való részvételét s ha a zsidóság beérte volna azzal, hogy más vallású polgártársai mértéké szerint élvezze a nyert jogokat, nagyon békeségesen megférnénk egymás mellett, saját hitünk szerint imádvá Istenünkét s önzetlen odaadással szolgálva a koronás királyt, a drága hazát.

Hamis vádat emel tehát ellenünk az, ki akár obszkurizmust, akár vallási türelmetlenséget vet szemünkre; mert tény, hogy nem találkozott közöttünk mérvadó tényező, ki a zsidóság egyenjogúsítását nem helyeselte volna.

Honnan van mégis, hogy a sajtó azon része, mely vagy hazai zsidóságunk tulajdonát képezi, vagy pénzének hatalma alatt áll, nap nap után a legildomtalanabb, sőt rendszerint valóságos dühvel telített támadásokat intézi éppen csak a katolicizmus ellen?

Ezt kívánjuk ezuttal a lelkiismeretesebb tárgyilagossággal megvilágítani, hogy végre tisztán látszanak azon ellentétek, melyeknek el kell tűnniök, mielőtt egy táborban működhetünk a közjó előmozdításán.

A liberalizmus már rég nem érte be azzal, mi őt egykor kívánatossá tette. Mint eredeti valóságában üdvösnék bizonyult eszme népszerűvé lett s nagy gyorsan tért hódított: de midőn hasznos alkotásaival elkészült, nem gyönyörködött bennök, mint az szokta, ki dolgát jól végezte: hanem egy mindent dominálni akaró kultusszá formálódott s élet-halál harcot indított a vallási érzelmek ellen, mert ismerte ezek erejét és tudta, hogy egyedül ezek fognak majdan terrorizáló törekvéseinek határt szabni.

A zsidóság ősi vallása s ennek szigorú ritusa iránt elhidegült, tulsúlyban vagyonos, tehát mérvadó része, de csak ott, hol a modern liberalizmus a kormányhatalmat is hálójába kerítette, ennek legfanatikusabb híve lett s a hol szerét ejthette a legkíméletlenebb támadásokat intézte a vallásérzület ellen.

Hazánkban, — e helyt külön fel nem sorolható, de többé-kevésbé ismeretes okokból, s ezek között a hazai intelligencia, különösen az ugynevezett gentry élhetetlensége nem csekély szerepet játszik, — nagy befolyásra tett szert a zsidóság. Nincs nagyobb-szerű vállalat, bank vagy kormányilag szubvencionált társaság, melynek ne a zsidóság kezelné tényleges vezetését.

Mi ezt nem neveznök bajnak, ha össze tudnók egyeztetni a zsidóság

boldogulási módját saját keresztény erkölcsainkkal; ha nap-nap után nem tapasztalnók, hogy minden vállalatok, minden üzletök, ahol megvetilábát, ahol megkötöttik, meleg ágyat vet köröskörül a korrupciónak, ha nem tapasztalnók, hogy hova-tovább jobban pusztul a törzs s csak a rajta végigkuszó növényzet virágzik; ha nem látnók, hogy azon pillanattól fogva, melyben hazai zsidóságunk befolyást nyert a közügyekre, a politikai erkölcsük nagyon is meglapultak s szálló igévé lett és legtöbb esetben testté is vált a »pénzért minden kapható« frivol ötlet, ha nem tapasztalnók, hogy azóta a pénz nem eszköz többé, hanem cél, melynek bármilyen módon való elnyerése a főtörekvés, az életfeladat, hogy a munkaerő kiaknázása a brutalitásig terjed, hogy az üzérkedés a büntető törvénykönyv szakaszai közötti tojástáncá fajult s hogy a spekuláció még az egyedek becsületének lazaságát is belevonja kombinációba.

E keserű igazságokat a zsidó-sajtó örökös inszINUACIÓIVAL szemben el nem hallgathattuk többé és tesszük ezt azért is, mert meg vagyunk győződve, hogy a zsidóság nem csekély része ép úgy kárhözhatja e szomorú tüneteket, mint mi, ugy ismeri azok eredetét, mint a miként mi ismerjük: s végre mert reméljük, hogy elő azon idő, melyben e józan rész velünk vállaltva fogja e tarthatatlan viszonyokat kiirtani.

— A főrendiház és a kormány.
A főrendiház e hó 20 án délelőtt 11 órakor ülést tart. Napirenden vannak a költségvetés és a még elintézetlen egyházipolitikai javaslatok. Értesülünk szerint a költségvetés és a függő javaslatok tárgyalása több napot fog igénybe venni, mert az egyházipolitikai ellenzék részéről számosan óhajtanak felszólalni s éles kritika tárgyává tenni a Bánffy kormánynak ugy közjogi, mint egyházipolitikai tekintetben kétszínű politikáját. De nemcsak a tárgyalás lesz nagyfontosságú ránk nézve, hanem a szavazás is, mert a főrendiház lithű többsége, melyet a kormánynak csak egyszerű sikerült mindenféle eszközökkel minori-

tásba szorítani, hivatva van most újra bizonyosságot tenni elvhűsége mellett. Midőn ezért különösen hangsúlyozzuk, hogy az ellenzék összes tagjainak megjelenése a tárgyaláson feltétlenül szükséges, tesszük ezt azért, mert ez nem csupán az egyéni jelentőség, az egyéni reputáció kérdése, hanem most *véglegesen el kell dölnie, vajjon a főrendiház komolyan számbevehető-e vagy csak akaratlan, akárhová hajlítható közege a kormánynak?* De mi úgy találjuk, hogy a helyzet fontossága még ezzel sincs kimerítve. A függő egyházpolitikai javaslatok tárgyalása az *utolsó erőfeszítés* lesz, melyet a főrendiház kifejtethet a nemzeti muzeum üléstermében, melylyel a főrendiház még segíthet az egyházpolitikai helyzetben, melylyel még megmentheti saját törvényhozási reputációját és önállóságát. — A főrendiház szavazata új erkölcsi támpontot nyújthat a néppártnak és ezzel tovább is szerepel a nagy akcióban, ha esetleg nem is bírni megállítani a jelenlegi kormányrendszerből kiindult destruktív áramlatot. A főrendiház egyházpolitikai ellenzékének ma leginkább felfelé van szüksége erre a támaszra, még pedig azokkal szemben, a miket alaptalanul állítanak a néppárttól s nevezetesen ennek vezéreiről, t. i. hogy ezek hazafiatlan demagógok, félrevezetik a népet, titkosan fondorkodnak a kiegyezés ellen, agítálnak a tüke ellen és a többi. — Ezzel kapcsolatban érdemesnek tartjuk felemlíteni, miben is áll a liberális kormány híres szolidaritása és mit jelent az általa már unalomig hangoztatott »elvek integritása.« Bánffy báró, Perczel Dezső és Wlassics Gyula ismételtén kijelentették, hogy ők hajlandók módosításokat tenni a vallás szabadságoktatáról szóló törvényjavaslaton, »a javaslatban lefektetett elvek integritásának megóvása mellett.« Ez azt jelenti, hogy a kormány csupán csak stiláris módosítá-

sokat tenne, míg az általunk megtámadott felekezetenélküliséget fenn akarja tartani. Ezzel szembe állítjuk F estetics gróf földmivélségi miniszter szavait, ki felső-éori programbeszédében hangsúlyozta, hogy ő a felekezetenélküliséget végleges elejtésében nem látja a szabadelvű reformok jelentékeny csorbulását.

A nyitrai mandátum.

(?) Nyitráról rémhíreket terjesztenek Latkóczy államtikkár kortesei, a mi azt jelenti, hogy Latkóczy mandátuma veszélyben forog. A tegnapi fővárosi lapok félhivatalos szagu táviratokat közölnek, melyek szerint „a Zichy-párti kortések féktelen izgatásai folytán több községben véres összeütközések fordultak elő. Papok messze vidékről özönlenek a kerületbe és vérlázító hajszával igyekeznek a népet terrorizálni.“ Már ez a néhány szó is bizonyítja, hogy már Nyitrán is felkúzdotték magukat a kormánypártiak a Wlassics-féle magasabb közéleti erkölces tanultságának magaslátára, a honnan aztán minden költői képzeletet felülhaladó módon hazudnak. Valóban, a nyitrai táviratra ráillik Bismarck híres szava: „Er lügt, wie telegrafirt“, a mi magyarul annyit tesz: Hazudik, mint a félhivatalos táviratok. Hiszen, ha tényleg előfordultak volna „véres összeütközések“, akkor meg is kellett volna mondani, hol, melyik községekben történtek a verekedések. A mi a papok „vérlázító hajszáját és terrorizmusát“ illeti, arra csak szünetelő mosolyunk van. Oh, azok a jámbor szolgabírák, meg jegyzők, meg regálebérlők, meg esendőrök, ezek nem terrorizálják a népet, ezek csak udvarolnak neki, míg ellenben a gonosz papok egész ezredeket és esendőjárdákat indítanak ellene, pálinka-tengerbe ölik és az adóvégrehajtók egész sáskaraját zúdítják a nyakára. De hiszen mi átlátunk a szítán. A nyitrai rémhírek célja nem több, sem kevesebb, mint diskreditálni a néppártot. De ez nem sikerült a kormánypártnak. Hazugsággal még nem diskreditáltak senkit.

Ifj. Zichy János gróf, a kerület néppárti jelöltje tegnap, vasárnap tartotta programbeszédét Nyitrán, olyan körülmények közt és olyan hatással, hogy most kétségtelennek tartjuk a néppárt győzelmét, fel-

téve, hogy a nyitrai néppárt jobban szervezve lép a választási urnához, mint a csáktornyai néppárt.

Nyitrai tudósítónk a következő táviratban értesít bennünket a tegnapi nap eseményeiről:

Nyitra, márc. 10.

Ifj. Zichy János gróf ma délelőtt 11 órakor tartotta meg programbeszédét a szigeti vendéglőben, melynek tágas helyiségei már jóval 11 óra előtt zsufolóságig voltak választópolgárokkal. A város tömege ez alkalomból annyi nép gyűlt össze, a mennyit a királylátogatás óta nem látott Nyitra. Nemesak a város polgárai jelentek meg pártkülönbőség nélkül, hanem az egész kerületből imponzánsan vonultak fel a néppárti választók lelkesen éltetve Zichy János grófot.

A jelölt röviddel 11 óra előtt jelent meg a vendéglőben, Zichy Nándor gróf kíséretében, ki szombaton érkezett Nyitrára s kit beléptekor az ezernyi nép egotverő éljenzéssel fogadott.

A vendéglő nagytermében az elnöki emelvényen helyet foglaltak a két Zichy grófon kívül Zelenyák János orsz. képviselő, a nyitrai káptalannak csaknem összes tagjai, a kerületi papság számos tagja s a városi meg a környékbeli kath. intelligencia csaknem teljes számmal, szóval az ellenzék színe-java. Jelen volt számos kormánypárti is, a kik Zichy beszéde folyamán meggyőződhetek róla, hogy a néppárt nem olyan veszedelmes, minőnek a kormánypárti zsidólapok festik.

A választó-gyűlés elnökének megnyitó szavai után ifj. Zichy János gróf elmondta programbeszédét. Fejtette a néppárt programját, törekvéseit, irgalmatlan kritikát gyakorolva egyuttal a szabadelvű kormányrendszer egyházpolitikája, közigazgatási, nemzetiségi és közgazdasági politikája felett. Az ifju gróf fényes szónoknak bizonyult. Rokonszenves megjelenése, megnyerő modora és alapos jártassága hazánk politikájában, valamint az a benső meg-

TÁRCA.

BOLOND HISTÓRIA.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája. —

Írta: V. Viktor.

(Vége.)

— Orvos ur a megváltás drága jelvényét ügyetlenségnek nevezi? ! Tegyen, a mit tetszik, én megyek a templomba.

— Az orvos a fogai között mormogta:

— „Bohó história. Majd leszoktatjuk róla.“

Bizony ma Angela nem tudott imádkozni. A szelid Madonna kép előtt arról gondolkodott, hogy a boldogsága is olyan rövid ideig tartott, mint az a piéiny kristály csillagocská, mely a ruhára esett hópehelyből képződik. Egy-két pillanatnyi illúzió. A kit szeretett, az gunyt üz szent érzelmeiből. Ez nem szeretheti Istenét. A ki Istenét nem szereti, embertársát sem szeretheti, mert a szeretet a hitből fakad. Ót sem szeretheti tehát.

Mise után a szobájában jól kisírta magát, aztán büszkén felegyenesedett. Csak most vette észre a mai postát. Néhány fővárosi és brassói hírlap volt s egy levél. A levelet a bolondos Molnár Pista írta. Röviden, elszántan, minden szentimentalizmus nélkül.

„Angela! Ez a levél néhány órával megelőz engem s beszél helyettem, elmondja azt, a mit szóval tán nem volna alkalmas

elmondani. Tudja maga nagyon jól, hogy szerettem, s mégis csak játszott velem, de én mindig bízam. Hanem egy délután, — emlékszik arra a havas, kűdös délutánra? — a mikor megvallottam, hogy szeretem s maga könnyelműen felcaogva azt mondta: „Jaj Molnár beh csunyan áll magának a komoly, azaz, a szentimentális szó!“ . . . nos hát azon a délután erőt veit rajtam a gyáva rezignáció. Mikor beteg lett, elmentem utazni, hogy ne halljak semmit magáról. Azt se, hogy meggyógyult, azt se, hogy meghalt. Tudtam, mindegy nekem. Csak félesztendeig bírtam ki. Most újra itt vagyok s ajtóstól rontok a házba: legyen a feleségem. Lehet, hogy nem szeret, de bízom magamban, hogy meg fog szeretni. Aztán maga olyan jó, olyan édes vezetője, geniusza lenne az én jövő életemnek. Ugy érzem, hogy maga mellett még szent is lehetne belőlem. Öntől függ, hogy újból kezdjem az életemet, vagy folytassam a korhelykedést. Délelben érkezem, addig határozzon.

Molnár Pista.

Angela kétszer is elolvasta a levelet. Valahogy nagyon jól esett neki minden sora, különösen a hol azt írja, hogy belőle még szent is lehetne mellette.

Lemosta a sírás nyomait arcáról, aztán, mintha misem történt volna, vigan futott a peronra, hogy az érkező Molnár Pistát fogadja.

— Jöjjön Pista, jöjjön az asztal terítve

van.

— 'Elolvasta a leveletem?

— El, el, de hallgasson. Nyitassa a

karját. Karonfogva mentek a felterített ebédlőbe. Az öreg ezredes diskurzusba volt merülve a doktorral.

— Papa, édes papa, Pista megkérte a kezemet, mondj te is igent, mint én.

— A doktor ur is épen most kért meg.

— A doktor ur majd keres magának olyan feleséget, a ki nem jár templomba, a ki többre becsüli a gyémántszemű szörnyeteg ékszereket, mint a szent keresztet.

— De hát a hála? Ó mentett meg.

— Igaz, de a Megváltó keresztben halt meg éretünk. A keresztet szeretnünk, imádnunk kell. Inkább leszek egy emberrel szemben esetleg hálátlan, mint az örök, legszentebb Isteannel szemben.

— Tudod édes leánykám, hogy öreg apád boldogságot akarja. Ha gondold, hogy boldog leszesz? . . .

— Az leszek, az drága apuska!

Az orvos egy darabig mereven állott, aztán valami bocsánatfélet dadogott, s el-somfordált a teremből. Künn bosszusan dör-mögte, mely basszus hangján: „bolond história“.

— De aztán Pista, ugy-e elengedi a templomba kicsi feleségét?

— Kettőn megyünk Isten házába, édes!

— Csak ennyi, kérdezi valaki? Ennyi. A kisleányos álom hamar szétfoszlott s az igazi boldogságnak nincs hosszu története.

győződés, melyet ki lehetett érezni minden egyes szavából, rohamban meghódította a választópolgárokat, kik a programbeszédnek ugyszólván minden egyes mondatát zajosan megőljeneztek. A nép folytonosan lelkesedett, tapsolt, éljenzott és ujjongott örömben. A lelkesedés oly nagy, a minőt Nyitraán még nem észleltek.

A néppárt vezéreim attól tartottak, hogy a kormánypártnak fizetett emberei megzavarják a programbeszéd megtartását. De ez a félelem, hála Istennek, alaptalannak bizonyult. Zichy grófnak lényegében éles, de alakjában mérsékelt beszéde még a kormánypártiakat is tisztelőre indította.

A programbeszéd után meg-megújult a taps és éljenzés, és a nép az utcákon is oly lokkesedéssel votta körül a jelöltet és a kíséretét, hogy az csak nagynehezen tudott magának utat törni a püspöki palotába. Az utcákon tömémenten nép hemzsegett, és mindenki a nap eseményéről beszélt.

A néppárt győzelme már biztosra vehető. A kormánypárt konsternálva van, most már csak az erőszakban bízik és fenyegetőzik annak alkalmazásával. Ez biztos jele annak, hogy Latkóczy meg fog bukni.

BELFÖLD

Katholikus körök. A rózsahegyi kath. kör első egyleti évéről szóló jelentés most jelent meg és örömdetes képét nyújtja a budapesti kath. nagygyűlés hatása alatt alakult körnek. Hogy mekkora befolyása van a körnek, az kitűnik a jelentésnek következő adataiból: A kör tagjainak száma jelenleg 150; múlt évi bevételai 1131.18, kiadásai pedig 1051.43 frtra rúgtak, a felesleg tehát 79.70 frt. Nagy érdeme a körnek, hogy tulajdonképen ő tette lehetővé a „Krestan” e. derék tót néplap kiadását, melynek most alig néhány havi fenállása után már is közel 7000 előfizetője van. Ugyanek az körben peniditették meg legelőször a Raiffeisen-féle hitel- és fogyasztási szövetkezetek eszméjét, melyet mint uttörő Massura József és Vlosák János, valamint Hlinka András plébánosok plébániák területén már meg is valósítottak. Kívánjuk, hogy a kör ne csak folytassa áldásos működését, hanem mennél több követőre is találjon a többi kath. körök sorában. — **Löcsén** megalakult a **katholikus kör** 170 taggal. Ideiglenes elnökké választott Kompanyik Celestin apátplebános, ideiglenes titkárává Kemény Ede. A kör nagy lelkesedéssel megválasztotta Szencsényi Pál székesi püspököt védnökévé. — **Az alsó alapi (Fejérm.) kath. kör** alapszabályait a bolügyminiszter jóváhagyta. — **Szécsény-Haldásiban** (Nógrádmegye) a napokban kath. kör alakult. A kör tagjainak száma megközelíti a százat.

A „Presse” a néppárttól. Az osztrák hivatalos lap, a „Presse” cikkezvén az appropriációnális vitáról, azon nézetének ad kifejezést, hogy a fuzionak létre kell jönnie, mert e nélkül a közigazgatás állapítása egyáltalán lehetetlenség. Majd áttér a néppártira, s erről a következőket írja:

„A hosszúra nyúlt vita folyamán ismételt szöbe került a **néppárt** is. Mig négy héttel ezelőtt e pártól kicsinylöleg, csak úgy félvállról beszéltek, addig a folyó vitában már több objektivitással foglalkoztak vele.

A **néppárt** — bármit állítanak róla ellenségei — nem keletkezett sem felülről, sem kívülről jövő nyomás következtében,

hanem keletkezett az egyházipolitikai kérdésekből folyó alólról jövő nyomás következtében, vagyis mint az egyházipolitikával szemben gyakorolt reakció. És éppen abban, hogy a **néppárt a választók tömegéhez közel jut**, rejlik a mostani parlament veszedelme.

Es e veszedelem ellen sem látszik más remedium, mint a három, a kiegyezés alapján álló párt fuziója. Minél tovább halasztják ezt, annál erősebb lesz a néppárt. Ne építsenek e liberalizmusra, mert a legutóbbi választások eseményei az alföld insége, az agrár panaszok és a presszivizmus növekedése a liberalizmus hangoztatása által el nem fog tűnni.

Ezt szívleljék meg a magyar parlamenti pártok, mert ha nem, akkor e korrekúra alulról is meg kívülről fog jönni, a nélkül, hogy valaki tudná, hogy milyen lesz a magyar képviselőház többsége az új általános választások után.

Vallás és politika. A protestánsok, különösen a kálomisták eddig büszkén szerették emlegetni, hogy a függetlenségi párt zömét voltaképen ők alkotják. A „Budapest” e függetlenségi lap most csattanóan megeafolja ezen állítást, a mennyiben statisztikailag kimutatja, hogy a függetlenségi párt képvisel 101 kerületben 2.118.000 kath., 1.231.000 protestáns és 106.000 más vallású lakost. A 101 kerületből 62-ben vannak többségben a katolikusok és csak 34-ben a protestánsok. 13 kerületben az összes függetlenségi katolikusok. 45 kerületben a lakosság kétharmada, 32-ben a lakosság háromnegyed része katolikus. Azt hisszük, a **néppárt** egy kissé meg fogja változtatni ezt az arányt.

Ök nem idealisták. t. i. a kormánypártiak. Bánffy br. miniszterelnök állította ezt a t. Ház pénteki ülésén. Kaas Ivor báró pedig bebizonyítja a „N. U.” tegnapi számában. Kaas báró ugyan s kimutatja a „Magyar Compass pénzügyi évkönyv” mult évi folyamából, hogy a jelenlegi kormánypártnak nem kevesebb, mint 93 tagja jutott hozzá „magas összeköttetések” folytán mindenféle jövedelmöz állásokhoz. Ezen uriemberek közt szerepelnek Bánffy báró, Jósika Samu báró, Festetics Andor gróf miniszterek 1—1, Dániel Ernő miniszter 4 és Perzel Dezső miniszter 6 állással. A „kövérek” közül még a következőket emlíjük: Boros Béni 9, Falk Miksa a „Pester Lloyd” szerk. 7, Gajári Odón, a „Nemzet” szerkesztője 12, Hegedűs Sándor 5, Jókai Mór 6, Lánycz Leo 19, Mandel Pál 10, Matuska Péter 6, Mezei Mór 24, Münich Aurél 10, Neményi Ambrus 12, Nikolics Fedor báró 10, Pulszky Agost 7, Rosenberg Gyula 6, Sigmond Dezső 7, Telegi Géza gróf 7, Tisza István 6, Tolnay Lajos 15 állást tudott megkaparítani. A szabadelvű kör 250 tagja közül 93 összesen 322 igazgatósági helyet tölt be. Ez már aztán reális politika, melynek többek közt még az az előnye is van, hogy a tisztelt igazgató urak választások alkalmával mindenféle „szelid” nyomásokat gyakorolhatnak a választókra.

A függetlenségiak válsága. Lukács Gyula orsz. képviselő kilépett az Ugron-frakcióból, de nem csatlakozott Justhékhez.

Telefon-jelentések.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc. 11. (Saját tudósítónktól.) Az ülés elején elnök jelenté, hogy Wlassics miniszter képviselői mandátuma végleg. Babics József pedig 30 nap fentartása mellett igazoltatott.

Szalay Imre, Szederkényi Nándor, Madarász József és Tóth Ernő rövid felszólalásokban a függetlenségi és 48-as párt speciális házi bajait feszegettek.

Következik a napirend: a költségvetési törvényjavaslat részletes vitájának folytatása.

Péchy Tamás (kilépett) általános figyelem középpontje konstatálja, hogy a hosszúra nyuló vita élénken bizonyítja az ország

állapotának beteg voltát. Ő az ellenzék éles haremodorát jogosultnak tartja.

A néppártot kicsinyelni nem lehet. Ő már az egyházipolitika felvetése idejében sejtette ezen párt alakulását. Az ellenzék nem fog ezen párt ellen küzdeni, mert annyit esze meg van hogy nem fogja magát két malomkő közé szoríttatni (Élénk helyeslés balfelől.)

A néptanítók alkalmazása anyakönyvvezetőknél helytelen és újabb felekezeti viszályokat fog okozni.

A mit Szapáry Gyula és a mit a kormánypárt mondott a fuzióról, a között óriási különbség van. A nemzeti párt nem adhatja fel programját. Az 1875-iki fuzió idejében mások voltak a viszonyok, mint ma. Ekkor azzal kenyereték le az ellenzékét, hogy hiszen Tisza Kálmán miniszter lesz. Ez már elég grancia volt.

Egyhang balfelől: Szép egy grancia! (Zajos derűltség.)

Péchy Tamás folytatja: Akár akarja a kormány, akár nem akarja, a fuzió létre fog jönni, a kormánypárt pedig most már csak bukdaéso. A 67-es alapha olyan dolgokat magyaráltak bele, a melyek nincsenek benne. A kormány taktikából el már évek óta. Taktika volt már az állami közigazgatás felvetése s mikor ez nem sikerült, ismét csak taktikából vetették fel az egyházipolitikát. Barátkozták meg a kormány a fuzióval, míg nem késő, mert a mai ellenzék nem sokára sokkal veszedelmesebb fogja felváltani. Nem fogadja el a tételt.

Andrássy Gyula gróf polemizál Ábrányi Kornélal és magyarázgatja elhunyt atyja politikáját.

Ábrányi Kornél válasza és ötperenyi szünet után

Tisza Kálmán zsufolt ház előtt szóval fel, hogy helyreigazitson téves felfogásokat. (Óriási zaj, az ellenzék folytonosan közbeszó, az elnök egyre csonget.) Nem áll, hogy az egyházipolitikát csak ez abrupto vetették fel. Hangsúlyozták ezt már 1848-ban és ő is rántalt szükségességére a zsidóházassági javaslat idejében. Nem a kormány kezdte a felekezeti harcot (Nagy zaj) és ez nem Komáromból indult ki.

Az 1875-iki fuziót a finaciális állapotok vetették fel s a helyzet akkor oly komoly volt, hogy az 1867. 19. tc.-en változtatni nem lehetett. Ekkor csak azt nézték, kik értenek egyet a bajok orvoslásában. (Közbeszólások: Bihari pontok! Politikai morál! Nagy zaj.)

A hadsereget megbontani nem lehet, mikor az összes államok fegyverkeznek. A szabadelvű párt nem áll utjában a fuzionak s nem követeli a kisebbségtől az elfeledést, hanem csak azok ideiglenes félretételét. Ennél többet a szabadelvű párt nem tehet. A vagy bünösnek ismerje el magát? (Óriási zaj.) A 67-es alap védelme nem párterdek. hanem hazafini kötelesség s erre egyesüljenek a pártok. Elfogadja a tételt. (Nagy zaj Felkiáltások balfelől: Hogy volt!)

Hoitsy Pál igen szigorúnak találja az elnök eljárását s azt, hogy a közbeszólásokat csendháborításnak deklarálja.

Gajári Odón: Ez szemtelenség! (Óriási zaj.)

Elnök kijelenti, hogy ezentul is oly szigorú lesz, mint volt eddig.

Péchy Tamás helyreigazitja félreértett szavait s azt mondja a néppárttól, hogy annak élén olyan férfiak állanak, kiknek hazafiságához semmi kétség nem fér. (Ugy van! Igaz! Balfelől.)

A vitát holnap folytatják.

A mai ülésekből kifolyólag két párbaüggy keletkezett: Az egyik Gajári és Hoitsy Pál között, Gajárinak fenti közbeszólása miatt. A másik a következő okokból: Gajári Odón az ülés után néhány újságíró előtt Bartha Miklós fülehallatára azt mondta: „A világon a legnagyobb hazug Ugron Gábor.” Bartha, erre azt válaszolta: „Tudomásul veszem” és nyomban elmondta az esetet Ugron Gábornak, a ki Gajárit kifogja hívni.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök a „M. É.” szerint e héten Bécsbe utazik, hogy a közös és az osztrák kormányokkal együtt megállapítsa a delegációk összehívása napját.

Radványi Béla báró koronázó ünnepélyes beiktatása tegnap délelőtt 11 órakor ment végbe a budai várpalotában. A királyt Bánffy báró helyettesítette.

TÁVIRATOK.

Kath. kör Veszprémben.

Veszprém, márc. 11. (Ered. táv.) Városunk kath. közönségének egyik rég láplált óhaja tegnap teljesült. Tegnap ugyanis *kath. kör* alakult városunkban. Az alakuló közgyűlés délelőtt 11 órakor tartott meg a főgimnázium rajztermében dr. Rédey Gyula plébános elnöke alatt. A kath. polgárok tömeges jelenlétében, kik az elnök gyűjtő hatású beszédére egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározták a *veszprémi kath. kör* megalakítását. Az alapszabályok legközelebb terjesztetnek jóváhagyás végett a belügyminiszter elé. A legközelebbi teendővel egy 15-ös végrehajtó bizottság bízott meg. Az alakuló közgyűlésen jelen volt a mozgalom tulajdonképeni szervezője, Perényi Antal, a Dávid-intézet prefektusa is. A kör tagjainak száma meghaladja a kétszázat, de még folyton növekszik. Vogronies Antal 500 forint adományozott a körnek. A közgyűlés lelkes üdvözlő táviratot intézett Zichy Nándor és Esterházy M. Mór grófokhoz.

— **Milano**, márc. 11. (Ered. táv.) Cantu Cesáre olasz történetíró, kinek kath. szellemben írt 15 kötetes világtörténelmét az összes európai nyelvekre lefordították, ma reggel 87 éves korában meghalt.

Városi és vidéki hírek.

— **A palotavárosi kath. kör** választmánya f. hó 9-én d. u. 5 órakor ülést tartott, melyen elhatározott, hogy f. hó 19-én, mint a kör védszentje napján reggel 7 órakor a cisztercita templomban szentmise, d. u. 5 órakor a kör helyiségében közgyűlés fog tartatni.

— **Iparhatósági ülés.** A székcséjérvári iparhatóság tegnap d. u. 3 órakor a városház nagytörményében Seidel Lajos rendőrőrkapitány elnöke alatt választó ülést tartott, melyen a rendőrőrkapitány, mint 1-ső fokú iparhatóság mellé a következő 20 iparhatósági megbízott választott meg: Csitári G. Emil, Fűzy Márton, Havranok Antal, Csizmás Elek, ifj. Sütőczy János, Szirkovits András, Kapitány Lajos, Froseh János, Rimaszombati József, Csernyai József, Koronafi Károly, Gyurkovits Alajos, Tromkó József, Marschall Nándor, Laczkovits Béla, Szöllösy Ferenc, Tóth János, Meizer András, Morocza Béla és Ferenczy Károly. A fűzcséjérvári mellé megbízottakkal megválasztottak: Boros Sándor, Steiner Mór, Deák Pál, ifj. Rózsa Ferenc, Ditmár József, Lipp Agoston, Magló Ferenc, Fekete Antal, Laky István, Angeli Albert, Czimmermann József, Péntes József, Csucs István, Sapkás Károly, Kovács György, Marschall Mátys, Kovács Sándor, Német János, Hirtling Pál, ifj. Kovács Ferenc. Az ülés 4 óra után ért véget.

— **A perkátai segélyegylet jubileuma.** A perkátai segélyegylet f. hó 7-én tartotta övi közgyűlését. Ünnepe volt ez Perkátának, mert ezen gyűlés egyszersmind a segélyegylet 25 éves fennállásának évfordulója volt, mely alkalommal számonosan felbucolták házait. A gyűlésen részt vett Bulics Ferenc tárnoki plébános is, ki kezdeményezője, majd mint ottani káplán alapítója volt a segélyegyletnek. A közgyűlés harsogó éljenzéssel fogadta az ünnepelt s Keller János plébános, az egyület jelenlegi elnöke szép szavakkal mondott köszönetet neki, mint a község jótévőjének, ki elvülhetlen érdemeket szerzett ezen egyület megalapítása által. Beszédjének végén ajánlotta az ünnepeltnek dísztaggá való megválasztását. Az indítványt szűnni nem akaró éljenzés követte. Az ünnepelt könyves szemekkel válaszolt az elnök szavaira, s köszönetet mondott a megtiszteltetésért. Este Bulics plébános tiszteletére bankett volt, mely alkalommal az alapítónak egy művészi kivitelű sorleget adtak át a következő felirattal: „Emlékkül a perkátai segélyegylet alapítójának, ft. Bulics Ferencnek, 1870—1895.” A bankett csak a késő éjjeli órákban ért véget.

— **A székcséjérvári jótékony nőegylet** e hó 7-én *Szűgyény-Mariék* Julia védnök elnöke alatt ülést tartott. Pön.táros bejelentette, hogy a tartós szigorú tól következtében a rendes segélyeken felül, febr. 8-ika óta 214 frtot osztott ki az egyület rendkívüli segélyekre. Ezután beható tanácskozás után elhatározták, hogy a tavasszal az egyület javára vigalom rendeztetik. Egyes jótévkö adományainak bejelentése mellett több folyamodó szegény részére segélyek utalványoztattak és ezzel az ülés véget ért.

— **Üvös intézkedés.** A kapitányi hivatal a városi mérnöki hivatal bejelentése folytán a belvárosban lévő háztulajdonosokat, kik házuk utca felől tetőzetét mindéig nem látták el csereszatornával, az építési szabályrendelet 31. §-a alapján írásban felhívta, hogy a végzés vételétől számított 40 nap alatt ére lomezből készült csereszatornával lássák el, mert ellenkező esetben a háztulajdonosok kárára és veszélyére hatóságilag fog eszközölni.

— **Főigazgatói látogatás.** Spitzkó Lajos tankerületi kir. főigazgató ma kezdte meg 4-5 napig tartó látogatását a helybeli főgimnáziumban. Pallér Kelemen igazgató társaságában meglátogatta ugy a rendes, mint a rendkívüli tantárgyak közölése közben működő tanárokat, megvizsgálja a nevelés és tanítás összes eszközeit. Hivatalos látogatását a tanári karral tartandó szokásos értekezlettel fogja befejezni.

— **Fölakasztotta magát.** Miakits Mátys 27 éves henteslegény f. hó 6-án Budapestről, hol hosszabb ideig hely nélkül tengelte életét, hazatért édes anyjához, özv. Miakits Mátysnéhoz Eresibe. Anyja megdorgálta egy kissé a fát s a dorgatóriomot Mátys anyjára szivére vette, hogy elkeseredésében fölakasztotta magát a faramra gerondájára, hol csak a késő esti órákban találták meg.

— **Gonosz fu cím** alatt egyik multkorai számunkban azt írtuk meóri tudósítónk alapján, hogy ott id. Szakáll Miklós fia mulatságúlag hazájában, foggyvert emelt maga ellen, mert szülői kitesagorúlás miatt megdorgálták. Ugy értesültünk most, hogy a dolog, ugy, a mint tudósítónk előadta, nem felel meg egészen a valóságnak, a mennyiben a fu igen józan életű, a revolver pedig csak véletlenül sült el s nem tett kárt senkiben.

— **Az ujoncozás.** A székcséjérvári járásban az ujoncozás f. hó 5-én vette kezdetét s a mai napon ért véget. Az első korosztálybeli 526 hadkötelest közül alkalmasnak találtak 154, a második korosztálybeli 368 hadköteles közül 94 vált be, a harmadik korosztályból, mely 392 hadkötelest számlált, 151 ütötte meg a mértéket. Az eredmény tehát nagyon jó, mert míg az előző években alig volt alkalmas fegyverviselesre 8—10-ed része, addig most egy harmadrésze találtakot alkalmasnak.

— **Fiatalon a sirba.** Mely részvételt vettük a gyászhirot, hogy Kutas

Nándor, a helybeli koreskodelmi akadémiára I. osztályú tanulója f. hó 9-én d. u. 1 órakor élte 16-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemeit ma d. u. 4 órakor helyezték örök nyugalomra a k.-nyéki sírkertben. Az elhunytat Kutas Endre községi jegyző, neje, gyermeke s rokoniak gyászolják.

— **Elítélt kőborcigány.** Részletelesen megírtuk annak idején annak az utonállónak vakmerőségét, ki több székcséjérvári iparost, midőn ezek az ádándi vásárra mentek, kirabolt. Az ipsze Horváth József kőborcigány személyében nemskára kérekorült s a székcséjérvári törvényt f. hó 9-én ült föltöte törvényt. Horváth a végtagyalás folyamán boismert, hogy az utonálló bandának ő volt a főmotora, a miért is a törvénytörző vétkesnek mondotta ki s harmadfél évi fegyházra ítélte. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész az ítélet ellen felelebbzett.

— **Megüresedett gyakornoki állás.** A váli főszolgabírói járásban előléptetés folytán megüresedett, övi 360 frt fizetés és 60 frt lakbérilletményből javadalmazott közigazgatási gyakornoki állásra Huszár Agoston alispán pályázatot hirdet. A pályázati kérvények Fát Miklós báró főispánhoz f. hó végéig nyújthatók be.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a gyászhirot, hogy özv. Rács Jánosnál szül. Lics Magdolna f. évi március hó 8-án éjjel fél 12 órakor rövid szenvedés és a haldokló szentségének átjatos felvételét után életének 57-ik évében jobblétre szenderült. A boldognak hült tetemeit tegnap délután fél 6 órakor helyezték örök nyugalomra a „Feltámadás”-ról címzett temetőben. Ö. v. f. n.

* **Egy képesített németajku** nevelő jó bizonyítványokkal állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Irodalom és Művészet.

— **„Kath. együleti könyvtár”** c. alatt a szatmár egyh. m. irodalmi kör megbízásából könyvjegyzék jelent meg azon kath. szellemű vagy ezzel nem ellenkező hasznos munkákról, melyek kath. körök és egyesületek könyvtárába valók. Hogy az országban ez idő szerint megszerozhető valamennyi alkalmas s kath. szellemű munka a későbbi könyvjegyzékbe fölvehető legyen, tisztelettel felkérjük a m. t. szerző urakat: legyenek szivesek akár megnevezni legalább a címet, a szerzőt és a kiadót, akár (ami helyesebb), egy tiszteletpéldányt beküldeni a könyvjegyzék kiadóhoz (Reizer János könyvkereskedése, Szatmár). Szives fáradságuk megtermi gyümölcsét s az országzorte alakulóban levő kath. köröknek is nagy szolgálatot tesznek ez által. Hogy az illető művek nem csupán nyilvánlaton, hanem könnyen megszerozhatók is legyenek, evégből a kiadó azon körelemmel járul a szerző urakhoz; 1) legyenek szivesek azon könyvkereskedést megnevezni, melybe műveiket bizományba adták; 2) a magánkiadású műveknél legyenek szivesek a megszerozhatós feltételeit megnevezni. A legközelebbi könyvjegyzék nem csupán a kath. egyület hanem egyszersmind a kath. ifjusági könyvtárakba való műveket is tartalmazni fogja, ugyanazért az ilyen művek szerzőihez is a fentiekhez hasonló körelemmel járul a jegyzék kiadója. Kívánatra a jegyzéket ugy egyeseknek mint egyleteknek bérmentve megküldi Reizer János könyvkereskedése Szatmáron.

— **Rövid halotti beszédek.** Idegen kutfők nyomán írta és kiadja két áldozópap Szatmáron. A katolikus lelkipáztörökat is igen gyakran szökták felkórni, hogy az elhunytak koporsója vagy sírja fölött az érdekelte gyászolókhöz vigasztaló szavakat intézzenek. E célra hasznos szolgálatot tesz a fentemlített, s tudnunkkal a magyar kath. irodalom egyedül álló kiadvány, mely hit és erkölcsi igazságokon alapuló 42 rövid ha-

lotti szent beszédet tartalmaz. A 9 ivre terjedő esinos kiállítás munkánál ára füzvo 1 frt. (etiam e. 3 sacra) bérmentve. Kapható a „Pázmány sajtó” címén, Szatmáron.

— **Magyar Szemle.** Ezen magas nivón álló és katolikus szellemben szerkesztett szépirodalmi, kritikai és művészeti hetilapnak f. évi 10-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Firtatás. Botondtól. A napisajtó. (Folyt.) Mester Mihálytól. Onvád. (Költ.) Somló Sándortól. Az igazgató ur. P. Laurentiustól. A vöm. Tolnai Lajostól. A kéményseprő. Kampis Jánostól. A folyondár. (Költ.) Szemlér Ferencről. Vasárnap délelőtt. Tavasztstjernától. Metemorfózis. Kines Istvántól. A secesszionisták Bécsben (I.) Dr. Losonczy Lipóttól. Hétről-hétre (Tárcs). Tankredittől. Irodalom és művészet. Tegyesek. Melegen ajánljuk a *Kaovinczly* Lajos lovag kiadásában és *Kaposi József* szerkesztésében megjelenő, kitünő lapot olvasóink figyelmébe. A „Magyar Szemle” szerkesztősége: Budapest. VI., Uj-utca 14., sz., előfizetési ára egy évre 6 frt.

— **A Szalay-Baróti-féle történelemnek** most jelent meg a 9-ik füzeté, mely a Könyves Kálmántól IV. Istvánig terjedő időszakot öleli fel. A munka nagy erejűre már oly sok izben volt alkalmunk rámutatni, hogy most beérjük a füzet gazdag illusztráció díszének felsorolásával. Külön műmelléklet kettő van benne. A pogány magyarok lázadása és a várkonyi találkozás, mindkettő Geiger J. rajza után sikerült. A szövegbe nyomott illusztrációk a következők: Kálmán király ezüst pénze. Kommen János császár érme. II. István ezüst pénze. II. vagy Vak Béla pecsétje, Vak Béla pénze. Henrik osztrák ögróf és bajor herceg pecsétje. III. Konrád német császár szobra. III. Konrád császár kereszties hada. VII. Lajos francia király kereszties hada. Kereszties vitéz a második kereszties háboru idejéből. II. Géza király pecsétje. Mánuel császár pénze. Barbarossa frigyos császár. II. Géza király ezüst pénze. IV. István király érme. Egy-egy füzet ára 30 kr. Megrendelhető Wodianer F. és fiánál Budapest-Andrássy ut 21.

— **Megjelentek: Jézus szentéges szívének hírnöke-ből és Szűz Mária virágos kertjéből** a márciusi füzetek gazdag hitbuzgalmi tartalommal. Mindkét folyóirat szerkesztője Tóth Mike Jézus társasági atya, előfizetési ára a kettőnek együtt 2 frt. 30 kr. Szerkesztőség a kalocsai rendházban van. — A „*Leleki Vigasz*” (havi folyóirat a tisztítóhelyen szenvedő lelkek üdvéért) márciusi havi füzeté most jelent meg érdekes tartalommal. A folyóirat szerkesztője dr. Engels János, temesvári-józsefvárosi esperes-plébános, előfizetési ára egész évre 1 frt 50 kr.

— „Az Uj Idők” 12-ik számában ismét sok az érdekes olvasni való. A füzetet bevezeti „A cserébörök” folytatása. Mindjárt utána jön Endrődi Sándor „Ola járg” című költeménye, azután Békefi Antal novellája, Werner Gyula regénye, Geicha cikke „A nyomorúságról”. Hasznos tudnivaló: egy népszerűen megírt tanulmány a háztartásban előforduló megégetési esetekről és a „Mindenfélre” rovat. A képek közül kiemeljük Neogrady illusztrációját, valamint Tavaszai sejtelmeket, rajzát és Csik István Báthory Erzsébet c. képét. Ajánljuk olvasóink figyelmébe ezt az ügyesen szerkesztett szépirodalmi lapot, melynek előfizetési ára 6 frt, kiadóhivatala Budapest, Andrássy-ut 10. sz.

— **A „Herkó Páter”** kath. élclap folyó évi 10. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlannul elterjedt élclapot olvasóink figyelmébe. A „Herkó Páter” előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 frt. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtűzek ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsbárus-utca 7.)

— **Színház.** Szombaton Csillag Teréz vendégfellépte elmaradt, hogy mi volt az oka, arra nézve különféle verziók keringenek, legvalószínűbb azonban az, hogy az első fellépés alkalmával felmerült deficit volt

az oka hirtelen távozásának. Csillag Teréz nélkül „A nagymama” nagyon beteg volt. Az előadás kevésbé sikerült, a ház üres: ez a színház szomorú képe. Tardján Erzsébetről (szerény grófnő) ismét csak azt mondhatjuk, hogy ő a vidéki társulatok egyik legjobb anyaszínésznője. Szilágyi keves alakításai produkálta Tödörköt. Az egész előadáson bizonyos kedvtelenség, nem törődömség volt észlelhető. (k.)

Vasárnap d. u. Gál „Peleskei nótárius”-a jászódott le tetemes kihagyással. Tekintettel arra, hogy zóna előadás volt, az előadás igen jól sikerült. Mezei a publikum szája ize szerint adta nótárius szerepét. Hatvani (Baczur Gazsi) jó típusa volt a tőzsgyökeres magyar jurátusnak. (k.)

Vasárnap este Lukácsy népszínműve: „A vereshaju” került színpadra üres ház előtt. Maga a darab nem sokat ér, ninesenek jellemei s a tárgy sincs eléggő kiszínezve. Az előadást illetőleg nem lehet kifogásunk. Hatvaninéuak (Szilaj Kata) mély érzéssel, kellemes hangon előadott énekeit tetszéssel fogadta a közönség. Szilágyi (Veréb Jankó) nevetséges alak volt s lehetséges, hogy egykor még jó komikus válhatik belőle. Ságiné (Szemes Borecs) kedves jelenség volt, gyengye organuma azonban nagy hátrányára van. Szatmári (András), Hatvani (Ferké), Gyurmán (Boglár Agnes), Sárdi (Keszeg Mihály) megfelelték a közönség várakozásának. (k.)

Közgazdaság.

Értéktőzsedei heti szemle.

Budapest, 1895. március 10.

Lustig Miksa budapesti bankégy hetijelentése a „Fejérmegyei Napló” számára

Az égr már kritisztult; a sötét fellegek elvonultak. A börzeánerék szürke szombat következményeit már kiheverték — úgy, a hogy — s most újabb kedvvel néznek a jövő felé. Az alacsony árfolyamok arra látszanak hivatva lenni, hogy a kitaró spekuláció ezeket vételre használja fel. És ez tényleg úgy is van. Eddig figyelemmel kísérhettük, hogy valahányszor a bank-részvények árai rohamosan emelkedtek, ugyanannyiszor nagy kereslet mutatkozott a járadékok iránt is. Ez onnan volt, hogy a magas árfolyamokat a spekuláció realizására használta fel s a szabaddá levő tőkét járadékokba helyezte. Ma ez megfordítva áll, napról-napra láthatjuk, hogy a járadékok piacán mindég van áru, a tőképénzes szabadulni igyekszik járadékaitól s a felszabadult tőkét bank vagy ipari részvényekben helyezi el.

A belföldi pénzpiac helyzete alig változott, a kamatláb emelkedett ugyan, de ez nem a keresletnek, hanem bankok tartózkodásának következménye.

A tőzse iránya most igen különbözik a multkori deroutszerű mozgalomtól, s habár az árak nem rapiditással emelkednek, de úgy variálnak, hogy javulásra remény mutatkozik.

Járadékok esendes iránzatot követtek s általában nagyobb változások nélkül zárulnak. Nagyobb üzlet csupán magyar koronajáradékban mutatkozott, — a melyet berlini számlára vásároltak.

Záloglevelek iránt érdeklődés mutatkozott.

Bankrészvények folytatólagosan javultak s főleg a tulságosan elhanyagolt magyar hitelrészvény s le számitoló bank emelkedett nagyobb mérvben, előbbi 7, utóbbi 9 $\frac{1}{2}$ forinttal. Osztrák hitelrészvény 2 $\frac{1}{2}$, horvát jelzálogbank 1, magyar ipar-és kereskedelmibank 1 $\frac{1}{2}$, angol-osztrákbank 3, iparbank 8, fiumei hitel 1, jegybank 16, keresk. bank 17 forinttal emelkedett. Hanyatlás csupán két papirnál állott be,

u. m. bankegyesületnél, a mely a közgyűlésen egyes felszólalók által a bank volt vezetőnére ellen irányzott támadások következménye s 6 $\frac{1}{2}$ frtra rug; továbbá hazai banknál, egy bukásnál szenvedett állítólagos veszteség hírére.

Ezek után azonban több bécsi nagy spekuláns eladásai következtében a hét végén az osztrák hitelrészvény ismét csökkent. Mi ezen egész erőlködést egy börzemanővernek tartjuk, mert feltéve, hogy az osztrák hitelintézet 19 forintot fizet, továbbá, hogy ebből 11 frtot a szelvény levágásnál a részvény birtokosainak be tudnak, eredményképen a hitel ma a vevőnek csak 380 frtjába kerül, ennek kamatja 19, tehát teljes 5 $\frac{1}{2}$ %, a mi egy osztrák hitelrészvényénél mindenesetre kitünő kamatláb.

A le számitoló bank részvényi szintégy leszorítottak, de a kedvező mérleg-hírekre mindég akad reá vásárló.

Biztosító részvények nagy részét emelkedő iránzatot követték, behozva a multkori doroute folytán beállott árhanynyatlást. Bécsi biztosító 3, első magyar 50, Fonciéro 60 forinttal emelkedett; csupán Lloyd vizontbiztosító hanyatlott arra a hirre, hogy a társaság ez évben sem fog osztalékot fizetni.

Gőzmalmi részvények a malmok mindjobban kivilágló szomorú helyzete folytán e héten újból hanyatlottak. Jellemező, hogy az Első Budapesti gőzmalom és a Luiza-malomról elterjedt füző-hír a részvényekre semmi hatással sem volt. de sőt az Első budapesti gőzmalom részvényeiben még 10 frt hanyatlást is idézett elő. Hanyatlott továbbá: Pannónia 5, hengermalom 10 forinttal, míg javult: molnárok és sütők 5 frttal.

Bánya-papírok iránt esékely érdeklődés mutatkozott.

Vasárnap is részben behozták az árveszteséget, csak az utolsó napokban lanyhultak a bécsi realizációkra.

A többi ipari részvényben esékely forgalom volt, s ehhez képest az árváltozások sem nagyok. Magyar villamossági 3, nemzetközi villamossági 9, ált. vagonkölcsönző 6, nemzetközi vagonkölcsönző 5, köbányai serfőző 5, eukoripar 2, török dohány 14 frttal javult. A szelvénylevágás folytán sertéshizlaló 20, betüntető 8, szálloda 8 frttal esett.

Közlekedési értékek iránt mindvégig élénk érdeklődés nyilvánul s különösen a két nemzetközi papir: osztrák-magyar államvasut és a déli vasut volt en vogue, előbbi 7 $\frac{1}{2}$, utóbbi 4 frttal emelkedt. Vételkedv volt villamos vasut-részvényekben is, amelyek ismét elérték a 300 frtos árfolyamot, de utóbb 284 frtra hanyatlottak; árjavulások tehát 4 $\frac{1}{2}$ frt. Ujpesti villamos biantó-eladásokra újból 5 frttal hanyatlott. Erős repriz volt Adria-részvényekben, a melyek 6, továbbá lóvasuti részvényekben, a melyek 20 frttal emelkedtek. Dunagőzhajózási 5, barepsakráci 2 frttal javult.

Sorsjegyek nem változtak.

A reakció hatása alatt az árfolyamok a következő variációt mutatják:

	febr. 20.	febr. 27.	márc. 8.
Magyar aranyjáradék . . .	—	—	124.20
„ korona . . .	—	—	39.10
„ hitelbank részv. . .	499.50	461.50	458.—
„ jelzálogbank . . .	292.—	275.40	280.—
„ le számitoló . . .	315.25	304.—	308.50
Villamos vasut . . .	325.—	278.—	288.50
Rimamurányi . . .	289.—	262.—	263.—
Osztrák hitel . . .	413.—	389.—	390.50
Osztrák államvasut. . .	398.—	382.—	390.50
Déli vasut . . .	105.—	104.—	108.50

A fejérmegyei vicinális vasutak.

Mint hogy a fejér és tolnamegyei helyi érdekű vasutak kiépítése tárgyában a Sze-niczey Ödön és érdektársai részéről a kormány által folytatott tárgyalások sikeresen befejeztettek, az engedélyesek a vasutak kiépítése iránti szerződést Zimonyi Schwarz

Ármin és fia budapesti vállalkozó-céggel megkötötték. Az engedélyezési biztosítékul előírt 200.000 frt a vállalkozó cég megbízásából a pesti magyar kereskedelmi bank által e hó 9-én a központi állampénztárnál letételt, az építési munkálatok már a legközelebi napokban meg fognak kezdeni. A vállalat egyik irodája, mint értesülünk, Székesfejérvárott lesz.

Gazdáknak bérbeadott püspöki birtok. Schuster Konstantin váci püspök 1290 kat. holdas alsó nómedi birtokát az épületekkel együtt az odaváló 43 gazdának adta bérbe 12 évre 7140 frt évi bérért, úgy, hogy az állami adót szintén a püspök fizeti. Ezt a püspök azért tette, hogy a szorgalmas magyar gazdák megélhetését és gyarapodását elősegítse. Eppen ezért nem reflektált a nagybérlők által tett sokkal kedvezőbb ajánlatokra és kivette az eddigi bérlő kezéből. Ez által 43 család jó minőségű földhöz jutott, mely a vasut mentén fekszik és elég közel is van a fővároshoz.

Szőlő fás-ajtó tanfolyamok Pestmegyében. Az idén tavasszal a kir. szőlőzeti és borászati felügyelő szőlő fás-ajtó tanfolyamokat rendeztet, a következő helyeken: V á c o t t április hó 2—5-ikén, B u d a f o k o n április 15—17-ikén és Z s á m b é k o n április 22—24-ikén. E tanfolyamokon mindenki résztvehet, a nélkül, hogy előre jelentkezék. Ezenkívül a g y á l i telepen, J á l i c s G é z b i r t o k á n lesz hosszabb szőlőzeti tanfolyam, a hol már nemcsak az oltásban, hanem az összes tavaszi szőlőmunkákban gyakorolhatják magukat az abban résztvevők. Az oktatás április 8-tól május 18-ig tart s tanulóik csak azokat veszik föl, a kik kötelezik magukat, hogy az egész idő alatt a telepen maradnak. A résztvevők a szokásos napibérből részesülnek s kést és ollót kötelesek magukkal vinni. A tanfolyamban csak 17 éven túl és 40 éven alul levő emberek vehetnek részt. A fűvelét végett jelentkezni lehet az illetékes községi előjáróság útján, március 31-ig levélbelileg R á c z S á n d o r m. kir. szőlőzeti és borászati felügyelőnél. Budapest, Rottenbiller-utca 31. szám alatt.

Hentesek és mészárosok kongresszusa lesz május 14-én és 15-én Budapeston. A kongresszust előkészítő értekezleten Székesfejérvárról B e r n á t I s t v á n hentesmester vett részt, a kit jegyzővé is választottak.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) E héten is élénk volt a forgalom és pedig annál is nagyobb mértékben, mert a külföld kivitelre jobb lóhera iránt ismét érdeklődik. Elsőrendű lucernának, ugyszintén búkkönynek, jó kereslete van, mi pedig a muharmagot illeti, az kevés lesz kinalva s így a forgalom ily irányban vajmi csekély.

Jegyzések 100 kilónként Budapesten:

Lucerna	45—52 frt.
Vörös lóhera	55—65 frt.
Búkköny	75—77 frt.
Muharmag	16—17 frt.
Baltacim	11—11 1/2 frt.

Heremagvak plombázása. A budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1894/95. idényben f. évi február hó 27-ig az alább megnevezett magkereskedők és termelők számára a következő mennyiségű vetőmagvakat plombázta le:

	Lucerna	Lóhera	Össz.
Mauthner Ödön Budapest	1384	1638	3022
Haldek Ignác	512	398	910
Magy. mezőg. szöv.	289	419	708
Gróf Teleki Arvéd, Brassó	—	385	385
Ullmann Károly Budapest	153	185	338
Klein Vilmos Szatmár	11	300	311
Deutsch Gyula Budapest	157	128	285
Krammer Lipót	152	125	277
Beimel és Fia	—	214	214
Lederer testvérek, T. Kurt	27	156	183
Littmann Armin, Orosháza	53	64	117
Frommer H. A. utóda Budapt.	125	41	166
Szavoszt Alfonz	64	—	64
Nöthling Vilmos	42	19	61
Hesshaimer J. L. és t. Brassó	4	38	42

Összesen 2973 4108 7081

Szerkesztői üzenetek.

K. Ö. Szajk. Némi rövidítéssel legközelebb. — V. B. Galántha. Az az üzenetünk csak a t. versírókra vonatkozott. Jó prózát mindenkor szívesen látunk, a mit pedig „szívesen venne”, meg lesz, csak egy kis türelmet kérünk. — Seh. J. Pátka. Kár ezzel a zuglappal polemikába bocsátkozni. Még elvi ellenfeleink, tehát e zuglap irányának pártolói is undorral fordulnak el tőle. Tiszteletes B. P. urral se állunk szóba. Bocsátsunk meg neki, mert nem tudja, mit csinál s kihívó modorát bizonyára még saját elfogulatlan pályatársai is rosszalják. — W. K. Szajk. Köszönjük. Most utoljára történt. — B. K. A választ mai közzéadásunk rovataunkban találja. — F. G. Gyula-Fehérvár. Meglesz.

ALCSUTHON

a főhercegi udvari kertészetben kaphatók parkok és sétányok létesítésére alkalmas

disz-fák és disz-cserjék.

Továbbá mindennemű gyümölcsfák és gyümölcs-cserjék, rózsák stb.

Árjegyzékeket

megkeresésre ingyen és bérmentve küld a főhercegi udvari kertészet

ALCSUTHON. (Fejérmegye).

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,

bank és váltóháza Budapeston,
Váci-körut 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

FEKETE A.

férfi szabó

Székes-Fehérvárott.

Alulírott bátorkodom a n. é. közönség b. figyelmét

Iskola-utca 1. szám (tejes-köz sarok)

Klökner Péter-féle házban levő

férfi szabó üzletemre

tisztelettel felhívni.

Több évi szakképzettségem és a szabásban való jártasságom remélni engedik, hogy a szakmámba vágó bármilyen igényeknek megfelelhettek, — egyszersmind jelenleg azon helyzetbe jutottam, hogy úgy belföldi valamint

francia-, brünni- s angol-gyártmányu kelmékből

rendkívül jufányos áron

képes vagyok a legszolidabb kiszolgálást nyújtani s főtörekvésem leendő, hogy a n. é. közönség teljes bizalmát kiérdemeljem.

Szövetmintákat választás után, kiváncsra egész végben is megmutatom.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

A n. é. közönség nagyrabecsült, illetve további pártfogását kérve s magamat szíves jóindulatába ajánlva, vagyok kész szolgálja

FEKETE A.,

férfi-szabó.

Ügynökök

kerestetnek

magas jutalék mellett

ugyszintén

az üzleti forgalom szerint

bizonyos havi fizetésre

is felvétetnek

Goldschmied Emil

ablakredőny-, zsalu- és rouleaux-gyárában

Prága—Bubna.

Ausztriás Magyarországon legnagyobb üzlet e szakmában.

Kitüntetve: 20 arany, ezüst és állami éremmel.